

Ooit belicht vanuit drie invalshoeken de brede geschiedenis van de bloembollensector:

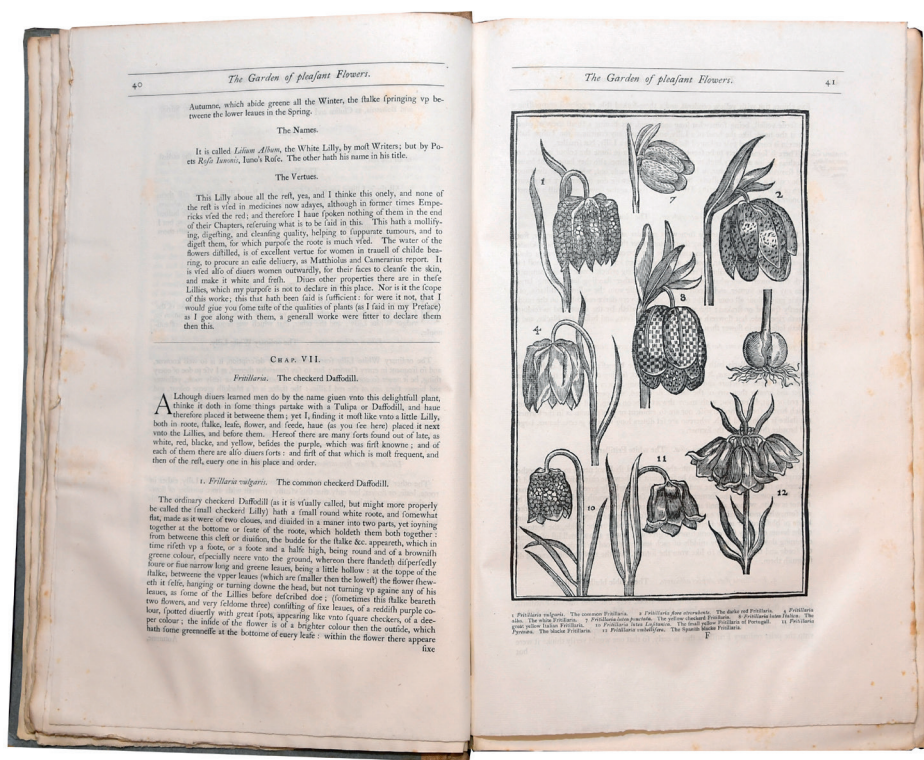
- Wat gebeurde er 25, 50, 75 of 100 jaar geleden?
- Een bijzonder boek uit de KAVB-bibliotheek.
- Een uitvinding die de sector sterk heeft beïnvloed.

Niet origineel, wel handig

Elke bibliotheek heeft zo zijn wensen, maar ook zijn budget.

Die sluiten niet altijd op elkaar aan. Om toch aan die wensen te voldoen, is er de facsimile-uitgave. Een praktisch alternatief om toch aan de gewenste informatie te komen.

Tekst: Arie Dwarswaard | Fotografie: René Faas

Wie in de KAVB-bibliotheek het boek 'Paradisus in sole terrestris' van John Parkinson wil raadplegen, kan daarvoor een afspraak maken met de bibliothecaris. En als de lezer het boek gaat lezen en geen acht slaat op de paar eerste bladzijden, dan zal hij denken dat hij met het origineel uit 1629 te maken heeft. De kleine lettertjes voor in het boek laten echter een ander beeld zien. Het is een facsimile-uitgave uit 1904, uitgegeven door Methuen & Co. uit Londen. De lezer heeft dus niet het origineel in handen,

maar een heruitgave van ruim honderd jaar geleden. Een facsimile-uitgave is meer dan een goedkope herdruk van een boek of prent. De drukker maakt er echt werk van. In veel gevallen gaat het om een heruitgave van zeldzame boeken die ooit op lompenpapier werden gedrukt. Na het midden van de 19e eeuw kwam het houtvezelpapier in zwang, dat veel goedkoper was om te maken, maar ook veel minder lang meeding. Als een uitgever dus een waardevolle facsimile wilde maken, dan koos hij er vaak voor om toch lompenpapier te gebruiken. Dat

deed Methuen & Co met het plantenboek van Parkinson. Lompenpapier is weliswaar duurder dan houtvezelpapier, maar dan nog is de heruitgave aanzienlijk goedkoper dan het origineel. In het geval van het boek van Parkinson is dat in ieder geval heel helder. Een originele uitgave uit 1629 kost op dit moment 15.000 euro, de facsimile uit 1904 is vanaf 300 euro te koop. Dat scheelt nogal wat in aankoop.

STUDIE

Maar waarom zou een koper genoeg nemen met een kopie, afgezien van het grote verschil in aanschafprijs? Een origineel is toch veel mooier, echter, interessanter? Dat is zeker zo, maar een boek heeft meer functies dan alleen maar om te dienen als pronkstuk van een verzameling. Waar het bijvoorbeeld bij het boek van Parkinson in de bibliotheek van de KAVB om gaat, is de vermelding van bol- en knolgewassen. Hoe noemde Parkinson die gewassen, welke bollen en knollen waren er in 1629 in Groot-Brittannië bekend, wat schreef hij nog meer aan aanvullende informatie over deze gewassen? Kortom, in dit geval fungeert zo'n boek als studiemateriaal. Het wordt dus volop gebruikt, en dan kan dat beter met een facsimile dan met het origineel. De heruitgave is voor minder geld te vervangen dan het origineel.

En zo zijn er door de tijden heen meer heruitgaven geweest van zeldzame en dure boeken, die op deze manier toch voor een breder publiek met een smallere beurs bereikbaar werden. Neem de Delftse Bijbel uit 1477, waarvan er nog maar enkele tientallen zijn op de wereld. En toch heeft de koper hem op de plank staan en kan hij iets ervaren van de bijzonderheid van het eerste boek dat in de Nederlandse taal is gedrukt. Bovendien kan de uitgever van zo'n boek ervoor kiezen om nog aanvullende informatie toe te voegen over het oorspronkelijke boek.

Ten slotte nog een aardig weetje: in de jaren tachtig van de vorige eeuw deed de fax zijn intrede. Het woord fax is direct afgeleid van de facsimile. Een belangrijk verschil tussen beide was echter wel, dat de houdbaarheid van faxberichten nog veel beperkter bleek dan van een gewoon boek. Al na een paar jaar was de tekst weg. De facsimile is in dat geval een stuk beter. ♦